

Evakuace vybrané základní školy

Monika Tomčíková

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Monika Tomčíková**
Osobní číslo: **L15107**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Evakuace vybrané základní školy**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte literární rešerši na dané téma se zaměřením na obecně teoretická východiska a monografie, studie, stati a analytické materiály orgánů státní správy a samosprávy.
2. Popište současný stav řešené problematiky ve vybrané škole, se zaměřením na plán evakuace a jeho provedení, nalezněte problémová místa a činnosti.
3. Zpracujte nový (zlepšený) návrh evakuace osob ze školy v případě velkého požáru.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ. Evakuace osob. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-866-3492-2.

[2] KYSELÁK, Jan. Kolektivní ochrana obyvatelstva – evakuace: studijní text. Brno: Univerzita obrany, 2012. ISBN 978-80-7231-898-8.

[3] Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Praha: MV – generální ředitelství HZS ČR, 2013, ročník 2013, 12/2013.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Otakar Jiří Mika, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **3. listopadu 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2018**

V Uherském Hradišti dne 10. listopadu 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

L.S.

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jens předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti 11. 5. 2018

...
podpis studenta

1) zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich části, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, jíž se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3;

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

V této práci se zaměříme na evakuaci a požární bezpečnost základní školy. V teoretické části práce najdeme základní definice k problematice a právní normy. Obecné rozčlenění evakuace, specifické aspekty požární bezpečnosti na základních školách a příklad kanadské připravenosti. Praktická část je pak zaměřena na ověření znalostí jak žáků, tak i pedagogů v oblasti požární bezpečnosti. Stěžejní část práce je věnována cvičné evakuaci a jejímu vyhodnocení.

Klíčová slova: evakuace, hasičský záchranný sbor, krizový management, ochrana obyvatelstva, požární ochrana, základní škola

ABSTRACT

This thesis we are focusing on evacuation and fire safety of a primary school. In the theoretical part of my thesis we can find basic definitions concerning the issue and legal standards. The general division of evacuation, specific aspects of evacuation and fire safety at primary schools and example of Canadian preparedness. The practical part is aimed at verification knowledge students and the teachers of course. The main part of the thesis belongs to training of evacuation in primary school and its evacuation, and at a design of an evacuation plan applicable to this school.

Keywords: evacuation, fire brigade, crisis management, population protection, fire safety, primary school

Velmi ráda bych poděkovala vedoucímu bakalářské práce panu doc. Ing. Otakaru J. Miko-
vi, CSc. za odborné vedení a konzultace v průběhu tvorby bakalářské práce. Dále také pa-
nu Ing. Janu Kyselákovi Ph.D. za cenné rady v dané problematice. Poslední poděkování
patří paní ředitelce PaedDr. Nataše Kučerové za umožnění celé akce a nadstandardní pří-
stup k celé věci.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG
jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 EVAKUACE V OBECNÉ ROVINĚ	12
1.1 ROZDĚLENÍ EVAKUACE	13
1.2 POJMY UŽÍVANÉ PŘI EVAKUACI	15
1.3 ČINITELÉ OVLIVŇUJÍCÍ EVAKUACI PŘI POŽÁRECH.....	16
1.3.1 Zplodiny hoření	16
1.3.2 Nedostatek kyslíku	16
1.3.3 Plamen.....	17
1.3.4 Teplo	17
1.4 ČINITELÉ OVLIVŇUJÍCÍ EVAKUACI OSOB	17
1.4.1 Psychický stav	17
1.4.2 Fyzický stav	17
1.4.3 Stavební řešení objektu	18
2 VÝCHOVA A VZDĚLÁNÍ V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA ZA BĚŽNÝCH A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH.....	19
2.1 SOUHRN A POPIS SOUČASNÉHO STAVU VÝUKY V BEZPEČNOSTNÍCH TÉMATECH NA ŠKOLÁCH.....	19
2.1.1 Realizace na základních školách.....	19
2.2 PRÁVNÍ NORMY V OBLASTI EVAKUACE OBYVATELSTVA	20
2.3 DOKUMENTY NELEGISLATIVNÍ POVAHY	21
3 SPECIFIKA EVAKUACE ZÁKLADNÍCH ŠKOL.....	23
3.1 POSTUP PŘI PLÁNOVÁNÍ EVAKUACE	23
3.2 POSTUP PŘI EVAKUACI.....	24
3.3 NÁVRH SCÉNÁŘE EVAKUACE.....	24
3.4 BOJOVÝ ŘÁD JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY – TAKTICKÉ POSTUPY	25
4 SYSTÉM PŘIPRAVENOSTI V KANADĚ	26
4.1 RIZIKA A NOUZOVÉ SITUACE	26
4.2 72 HOURS: IS YOUR FAMILY PREPARED?	26
4.3 PŘÍPRAVA DĚTÍ NA KRIZOVÉ SITUACE.....	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
5 ZÁKLADNÍ ŠKOLA DŘEVOHOSTICE.....	29
5.1 TECHNICKÉ VYBAVENÍ A ZAŘÍZENÍ ŠKOLY	30
5.2 DOKUMENTY ŠKOLY KE KRIZOVÉMU ŘÍZENÍ.....	31
5.3 DOKUMENTACE K POŽÁRNÍ OCHRANĚ.....	32
6 ZNALOSTI V OBLASTI BEZPEČNOSTI NA ZŠ.....	33

6.1	KATEGORIE 1. – 5. TŘÍDY	33
6.2	KATEGORIE 6. – 9. TŘÍDA	35
6.3	KATEGORIE ZAMĚSTNANCI.....	37
7	EVAKUACE	40
7.1	PŘÍPRAVA REALIZACE EVAKUACE	40
7.2	SCÉNÁŘ EVAKUACE.....	41
7.3	NÁCVIK EVAKUACE ZÁKLADNÍ ŠKOLY DŘEVOHOSTICE	42
8	VYHODNOCENÍ CVIČENÍ.....	43
8.1	KLADNÉ BODY EVAKUACE	43
8.2	ZÁPORNÉ BODY EVAKUACE	43
9	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	44
	ZÁVĚR	46
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	47
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	51
	SEZNAM OBRÁZKŮ	52
	SEZNAM TABULEK.....	53
	SEZNAM PŘÍLOH.....	54

ÚVOD

Každý den posíláme své děti do školy a málokdy si připustíme, že by jim hrozilo jakékoli nebezpečí. Školu považujeme za bezpečné místo, kde se nemůže nic stát. Bohužel, i přes množství personálu a školených odborníků není škola schopna dětem zaručit stoprocentní bezpečí. Obzvláště v dnešní době, kdy si děti neuvědomují svoji zranitelnost tak, jak si ji uvědomovaly generace před nimi. Proto je potřeba se touto problematikou zabývat hlouběji.

Mimořádné události, do kterých jsou zainteresovány děti, představují citlivou záležitost a tedy škola plná dětí je obzvláště zranitelná. Dlouhou dobu bylo téma bezpečnosti na školách opomíjeno, ale události posledních let jak z domova, tak i ze světa, napomohly k rozvoji a diskuzi na toto téma. Velkou úlohu zde sehrála nově vydaná ČSN norma, která se zabývá prevencí kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci, užívání škol a školských zařízení.

Jedním z vedlejších cílů práce byla verifikace znalostí žáků, ale i pedagogů základní školy v oblasti bezpečnosti a požární ochrany. Ověření žáků i pedagogů proběhlo v rámci místního dotazníkového šetření. Výsledky ukázaly zajímavé tendence v různých kategoriích. Nosná část praktické části patřila nácviku evakuace v reálném čase. Všechny tyto znalosti jsem pak využila k návrhům a opatřením, které by napomohly k větší bezpečnosti a informovanosti z dané problematiky. Důležitá metoda, která byla užita v práci je rozhovor s ředitelkou. Poskytla důležité podklady, které vedly k ještě hlubšímu pochopení problematiky.

Ráda bych, aby má práce vyvolala diskuzi na téma ochrana žáků ve školských zařízeních a aby tato práce maximálně posloužila jako inspirace pro zlepšení bezpečnosti na Základní škole v Dřevohosticích. Konkrétní návrhy na zlepšení současného stavu jsou podrobně rozpracovány v jedné z kapitol praktické části.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 EVAKUACE V OBECNÉ ROVINĚ

Z pohledu legislativního, pojem evakuace je nejlépe definován v terminologickém slovníku ministerstva vnitra, který uvádí, že: „*Evakuace je souhrn organizačních a technických opatření zabezpečujících přemístění osob, zvířat a věcných prostředků v daném pořadí priority z míst ohrožených mimořádnou událostí nebo krizovou situací do míst, ve kterých je zajištěno pro osoby náhradní ubytování a stravování (nouzové přežití), pro zvířata ustájení a pro věcné prostředky uskladnění.*“¹

Jiná literatura zase uvádí, že evakuace je: „*Krátkodobé opuštění potenciálně ohroženého prostoru průvodními účinky požáru (např. úbytkem kyslíku, zplodinami hoření, teplem) bez pomoci záchranných složek.*“²

Na těchto dvou definicích můžeme vidět, že mohou existovat odlišné definice na slovo evakuace a přitom jsou obě správná, jen ji každý chápe z jiného úhlu. První pojem je chápán z pohledu ochrany obyvatelstva a druhá se zaměřuje na požární ochranu.

Zásadní zlom v chápání pojmu ochrany obyvatelstva a s tím spojenou evakuací přišel po prvních velkých povodních na našem území v roce 1997, kdy si čelní představitelé státu uvědomili, že v této oblasti neexistuje žádná legislativa, a proto už v roce 2000 přišli s tzv. balíčkem krizových zákonů, které jsou platné s různými novelizacemi dodnes.

Oblast evakuace je ale daleko starší. Známé jsou případy již odpradáвна, jednalo se, ale spíše o evakuaci neplánovanou a šlo o pudovou záležitost. Evakuaci ve smyslu tak, jak ji známe dnes, začala být rozšířená až za 2. světové války. [3]

Evakuace je jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva a podléhají jí všichni obyvatelé ohroženého území. Výjimkou jsou osoby, které se podílejí na evakuaci daného obyvatelstva, provádějící záchranné práce, řídí tuto evakuaci či provádějí jiné neodkladné práce. Přednostně se evakuují následující skupiny:

- děti do 15 let
- osoby ze zdravotnických zařízení,

¹ MINISTERSTVI VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu [online]. 2009. [cit. 2018-0501]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>

² FOLWARCZNY, Libor. a Jiří. POKORNÝ. *Evakuace osob*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-866-3492-2.

- osoby v sociálních zařízeních,
- osoby zdravotně postižené,
- osoby doprovázející tyto skupiny.

Kromě obyvatel se mohou evakuovat také zvířata a věcné prostředky. Evakuace osob je dnes běžnou záležitostí, zato zvířata už jsou méně obvyklá. Příkladem takové evakuace zvířat jsou povodně z roku 2002, kdy zaměstnanci Trojské zoologické zahrady pomocí tohoto opatření zachránili 1029 zvířat. [4, 5]

Evakuace není spojena pouze s živými bytostmi. Evakuují se také již zmíněné věcné prostředky. Jako příklad takové evakuace na našem území můžeme uvést požár historického objektu hradu Pernštejn, kdy v roce 2005 byla část bloku C, tedy hradní sýpka zasažena požárem. V tomto případě musela být posílena evakuace historických předmětů, aby se zabránilo co největším škodám. Přímá škoda na majetku byla vyčíslena na 100 000 000 Kč, ale škoda, která vznikla na mobiliáři, který je nenahraditelný má nevyčíslitelnou historickou hodnotu. [6]

Evakuace se plánuje pro případy, kdy se vyhláší třetí nebo zvláštní stupeň poplachu. Evakuace probíhá také ze zón havarijního plánování jaderných zařízení nebo pracovišť s velmi významným zdrojem ionizujícího záření anebo ze zóny havarijního plánování objektů a zařízení s nebezpečnými chemickými látkami. [7]

1.1 Rozdělení evakuace

Evakuace má mnoho podob a můžeme ji kategorizovat podle různých hledisek. A to například evakuaci:

dle rozsahu opatření na:

evakuace objektová – pod tímto názvem rozumíme evakuaci obyvatelstva z jednoho objektu nebo menšího počtu budov či administrativně správních budov a dalších objektů. [8]

Tato evakuace se dále může realizovat ve dvou variantách a to na:

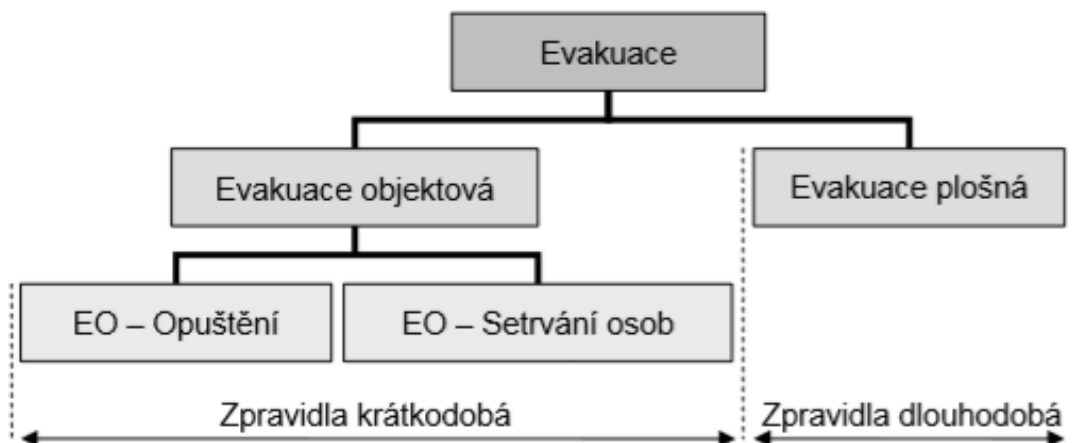
- evakuaci objektovou opuštěním objektu,
- evakuaci objektovou setrváním a ukrytím v místě objektu,

evakuace plošná zahrnuje části nebo jeden velký urbanistický celek či větší územní prostor. Evakuací osob z těchto prostor jsou myšleny všechny osoby v místech ohrožení až na osoby, které se budou podílet na záchranných pracích. [8]

Dále lze evakuaci rozdělit podle doby trvání na:

evakuaci krátkodobou – rozumí se ohrožení, kdy není potřeba dlouhodobě opouštět domov a není potřeba zajistit náhradní ubytování, protože evakuace je v řádech hodin. Opatření k zajištění nouzového přežití se může realizovat pouze v omezeném rozsahu, a to například poskytnutí teplých nápojů či dek, [8]

evakuace dlouhodobá – při tomto stavu si situace vyžaduje delší více než 24 hodinový pobyt mimo domov a pro evakuované obyvatelstvo, které nemá možnost náhradního ubytování např. u příbuzných, je nutné zajistit náhradní ubytování a organizovat opatření k zajištění nouzového přežití a zabezpečení životních potřeb. [8]

Obrázek 1 – Rozdělení evakuace dle rozsahu opatření a doby trvání. [Zdroj: 2]

Podle dalšího kritéria můžeme evakuaci dělit na:

evakuace samovolná – kdy tento proces evakuování není organizovaný a obyvatelstvo jedná dle vlastního přesvědčení a tento způsob může mít následky v podobě ztrát na životech, zdraví či majetku, [4]

samoevakuace – stav, kdy proces evakuace je organizovaný orgány k tomu určenými, ale obyvatelstvo se přemísťuje pouze vlastními prostředky nebo pěšky, [4]

evakuace se zajištěním dopravy – proces evakuace je řízen a přemísťují se jednak s využitím vlastních prostředků, ale také s použitím prostředků hromadné přepravy, které jsou zajištěny orgány pověřenými řízením evakuace. [4]

Dále podle druhu ohrožení rozčleňujeme:

evakuaci přímou – provádíme bez předchozího ukrytí,

evakuaci s ukrytím – provádíme ukrytí obyvatelstva až do doby, než pomine prvotní nebezpečí. [8]

1.2 Pojmy užívané při evakuaci

Pojmový aparát je v oblasti evakuace velice obsáhlý. Pojmy jsou důležitou součástí, kdy správné pochopení může situaci velice usnadnit. Zde uvádím výběr těch nejužívanějších pojmů a také jejich definici.

Evakuační plán – je to dokument k zabezpečení bezpečného přemístění osob, zvířat či věcí, a to z míst zasažených nebo ohrožených. Jsou to události, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu. Dále poté můžeme odlišit tzv. požární evakuační plán, který je podobný s tím rozdílem, že je součástí dokumentace požární ochrany. Často ale bývá spojován do jednoho, [1, 9]

evakuační středisko – místo či zařízení, které je zřetelně označené. Může být také označováno také mezinárodně platným rozeznávacím znakem civilní ochrany. Tento nápis či znak je umístěn mimo evakuační prostor, kde jsou evakuované osoby shromažďovány a informovány o dalším postupu. Tyhle střediska zpravidla zajišťují řízení přepravy z místa shromažďování do evakuačních středisek, a to dostupnými dopravními prostředky. Dále vedou evidenci o příjmu evakuovaných osob a poskytují první pomoc při přerozdělování osob. Vytyčují trasy ke stanicím hromadné přepravy. V neposlední řadě poskytují nocleh a stravování pro personál střediska a také pro evakuované obyvatelstvo, které stráví v evakuačním středisku déle než 12 hodin, [1, 3]

evakuační zavazadlo – přepravuje se v případě krátkodobého opuštění místa svého pobytu v důsledku mimořádné nebo krizové situace. Mělo by obsahovat základní trvanlivé potraviny, osobní hygienické potřeby, doklady, smlouvy, peníze a další cenné věci, přenosné rádio s náhradními bateriemi, léky, náhradní oděv či obuv, spací pytel kapesní nůž šití a další nezbytnosti, [3]

evakuační značky a tabulky – tabulky, značky, symboly a jiné bezpečnostní značení. Nástroj, jak upozornit na hrozící nebezpečí nejen v práci, ale i ve veřejném prostoru. Zajis-

tit bezpečnostní značení mají zákonnou povinnost a je to legislativně upraveno hned v několika zákonech, vyhláškách, nařízeních i technických normách ČSN. [10]

místo shromažďování - na tomto shromaždišti je soustředěno evakuované obyvatelstvo uvnitř nebo vně evakuační zóny. V jistých případech je místo shromažďování s evakuačním střediskem totožné, [3]

úniková cesta – komunikace, která zajišťuje bezpečné opuštění osob z budovy či její části, která je ohrožena požárem nebo jinou mimořádnou událostí. Do těchto únikových cest patří kromě chodeb a schodišť i evakuační výtahy a eskalátory. Rozlišujeme 2 základní typy únikových cest. Chráněná a nechráněná úniková cesta. [8]

1.3 Činitelé ovlivňující evakuaci při požárech

Při vzniku požáru ve stavebních objektech je požár doprovázen řadou dalších jevů, které jsou mnohdy nebezpečnější než samotný požár.

Jsou to jevy fyzikálního charakteru a hlavními činiteli jsou zplodiny hoření, nedostatek kyslíku, plamen a teplo. [2]

1.3.1 Zplodiny hoření

Jak již bylo řečeno, větší úmrtnost než samotný požár mají na svědomí zplodiny hoření, jelikož napřed dochází k nadýchání se zplodin a až poté k uhoření oběti. Anorganické i organické hořlaviny jsou složeny zejména z vodíku, uhlíku, dusíku, síry a fosforu a ve spalinách se tedy setkáváme s jejich oxidy. Tzn. oxidem uhličitým, oxidem uhelnatým nebo oxidem siřičitým apod. Nejvíce nebezpečné zplodiny hoření jsou oxid uhelnatý, který je vysoce jedovatý a vzniká při nedokonalém hoření. Dále také např. fosgen a jiné toxické látky, které vznikají hořením umělých hmot.[2]

1.3.2 Nedostatek kyslíku

Přímým důsledkem oxidační reakce v hořícím prostoru, také dochází k úbytku a následně absenci kyslíku, jakožto životně důležitému prvku dýchání. Za normálních okolností je ve vzduchu obsaženo 21 % kyslíku. Při požáru se toto procento výrazně snižuje, a to mnohdy i pod 10 %. [2]

1.3.3 Plamen

Plamen je projev vnější fyzikálně chemické reakce. Tímto jevem se projevuje hoření látek, které se pak mění v plyny a páry. U pevných látek, které nedokážou uvolnit tyto hořlavé plyny a páry, pak vzniká bezplamenné hoření známé jako žhnutí či doutnání. [11]

1.3.4 Teplo

Teplo bylo nejstarším využívaným zdrojem energie je produktem jak ohně, tak i požáru a má z hlediska šíření základní význam. Teplotu můžeme měřit na Celsiovy stupně, Fahrenheitovi stupně anebo stupně Kelvina. Teplota zplodin hoření může dosáhnout až 1 000 °C. Plně rozvinutý požár dosahuje teplot přes 500 °C

Všechny tyto složky požáru ohrožují osoby nacházející se v objektech a to buď jednotlivě, nebo kumulací těchto složek. [2, 11]

1.4 Činitelé ovlivňující evakuaci osob

Činitelé ovlivňující evakuaci, ale nejsou pouze fyzikální a chemická, při této události, na kterou běžný člověk není připraven, působí mnohem více psychická a fyzická stránka lidí, postižených touto událostí. Dále při evakuaci ze specifického objektu jako jsou například úřady, školy, nákupní centra či výrobní objekty, tak záleží i na druhu výroby a provozu a stavebním řešení. Tyto aspekty mohou velmi významně rozhodovat, jak celá věc dopadne a kolik úsilí a pomoci bude potřeba nasadit na co nejlepší zvládnutí této krize. [2]

1.4.1 Psychický stav

Mimořádná událost je velkou zátěží nejen po fyzické stránce, ale mnohdy daleko větší a dlouhodobější následky takové události zanechávají u postižených osob mimořádnou událostí na psychické stránce. Psychický stav člověka ovlivňuje také chování. Kdy okolnosti donutí člověka se chovat nelogicky a panikaří. [2]

1.4.2 Fyzický stav

Fyzický stav osoby je u každého velice individuální a každý věk s sebou nese určitá rizika při vzniku mimořádné události. Obecně je evakuace nejjednodušší u osob ve věku od 20 let

do 40 let. S vyšším věkem se zvyšuje obtížnost pohybu a u osob mladších zase je sklon k podceňování rizik, které při tom vznikají. [2]

1.4.3 Stavební řešení objektu

Stavební řešení je důležitou součástí projektu stavby. Správným umístěním evakuačního schodiště či východu můžeme pomoci omezit rozsah škodlivých účinků. [2]

2 VÝCHOVA A VZDĚLÁNÍ V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA ZA BĚŽNÝCH A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

Zvyšování podílu obyvatelstva na zajišťování vlastní bezpečnosti si jako jeden z hlavních cílů stanovuje Bezpečnostní strategie ČR z roku 2015, [23] a pozornost tomuto tématu je pak věnována především v Koncepti ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 [24] schválené usnesením vlády ze dne 23. října 2013 č. 805 a termín splnění je stanoven do konce roku 2020. Odpovědnost za tuto problematiku následně převzalo Ministerstvo vnitra a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy s jinými ústředními správními úřady. Celý proces je pak specifikován v materiálu Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva 2015. [12]

2.1 Souhrn a popis současného stavu výuky v bezpečnostních tématech na školách

Zpráva uvádí, že na všech stupních vzdělání je výuka bezpečnostních témat pojata průřezově a je zmiňována jako dílčí část předmětu, ale téma ochrany obyvatelstva nemá vlastní předmět. Výjimkou jsou vysoké školy, které vyučují problematiku krizového řízení, havarijního plánování, ochrany obyvatelstva a další příbuzné obory. Tato problematika je, ale v současnosti velmi diskutované téma, a začíná se na ni více upírat pozornost. Důkazem je zpráva z 9. dubna letošního roku, kdy Hasičský záchranný sbor přišel s inovací, a to v podobě výchovy dětí zaměřené na záchranu život, zdraví a majetku. Pod projektem „Hasiči pro školy“ se skrývá nový výukový materiál, který podporuje vzdělání v oboru ochrany člověka za mimořádných událostí a za běžných rizik. Tento projekt je určen pro žáky základních škol, kde odborníci z řad hasičů reagují na dlouhodobou absenci těchto témat v kvalitní a komplexní formě. Téma je pojaté zábavnou formou prostřednictvím interaktivních prezentací doplněné video ukázkami a fotografiemi. Tento projekt vznikl spoluprací HZS Ústeckého a Zlínského kraje a nad projektem převzalo záštitu Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. [12, 13]

2.1.1 Realizace na základních školách

Z obecných závěrů výzkumné sondy ve vybraných zařízeních zaměřené na zjištění stávající výchovy a vzdělání v oblasti ochrany obyvatelstva bylo zjištěno, že sledovaná témata jsou

v těchto zařízeních vhodně zastoupena, ale tato zpráva také uvádí, že z hlediska gesce jednotlivých institucí vykazují vysokou míru roztržitosti, které je v rámci návaznosti informací problém. V současnosti téma bezpečnosti je zapracováno do různých předmětů 1. stupně i 2. stupně, což klade na vyučující vysoké nároky na odbornost. S tím souvisí další problém, kdy jednotliví vyučující předpokládají, že probíraná problematika byla probírána v jiném předmětu s jiným vyučujícím a ve výsledku žák tyto vědomosti nezíská. Školy mají možnost utvořit si v rámci svého školního vzdělávacího programu samostatný předmět, ale ve výsledku školy tuto problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví přehlíží a raději ji začleňují jen jako kapitolu do různých předmětů, jelikož mají tuto kompetenci takto rozhodnout. Většinu informací děti Základních škol načerpávají z různých akcí, praktických cvičení, projektových dnů či besídek od odborníků. [12]

2.2 Právní normy v oblasti evakuace obyvatelstva

Mezi nejdůležitější právní normy, které se dotýkají řešené problematiky, lze zahrnout:

- zákon č. 133/ 1985 Sb., zákon o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů, [14]
- zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky, ve znění pozdějších předpisů, [15]
- zákon č. 239/2000 Sb., zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, [16]
- zákon č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, [17]
- nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, [18]
- vyhláška č. 246/ 2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů, [19]
- vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, [20]
- vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů. [21]
- Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb. [22]

Výše uvedené právní normy jsou běžně dostupné, proto nejsou více rozváděny. Přesto tvoří základ této práce a vychází z nich.

2.3 Dokumenty nelegislativní povahy

Ve vztahu k danému tématu můžeme využít také dokumenty, které sice nejsou součástí našeho právního řádu, ale jejich místo a význam je neméně důležitý.

Bezpečnostní strategie České republiky z roku 2015 – čl. 86.

Z výše uvedeného článku vyplývá, že Česká republika se zavazuje k podpoře vzdělávání občanů v zajištění bezpečnosti a to zejména v předcházení hrozbám, sebeochrany a vzájemné pomoci druhým při mimořádných událostech. Tuto problematiku hodlá dostat do podvědomí občanů i prostřednictvím veřejnoprávních médií. Česká republika za tímto účelem připravila mezirezortní spolupráci a propojení integrovaného záchranného systému s občanskými sdruženími, které se zabývají vzděláním v oblasti bezpečnosti. [23]

Koncepce ochrany obyvatelstva 2013 do roku 2020 s výhledem do roku 2030.

V tomto dokumentu je výchova a vzdělání zmíněna ve dvou rovinách. První zmínka je z hlediska analýzy současného stavu, kdy tato koncepce popisuje kriticky úroveň výchovy a vzdělání ve školském systému. Přesněji řečeno, v této podobě, jak funguje teď, nereflexuje reálné hrozby a důsledky plynoucí z mimořádných událostí či krizových situací. Zároveň, ale také zdůrazňuje příležitost pravidelného rozvoje vzdělávání v mateřských, základních a středních školách. Samotné vzdělávání je pak ohroženo řadou dalších vlivů mezi nimi je největší snižování financí na tuto problematiku.

Na závěr této kapitoly je pak zpracována SWOT analýza, která popisuje jednotlivě silné, slabé stránky, ale také příležitosti a hrozby. [24]

Koncepce přípravy občanů k obraně státu.

I v tomto dokumentu je vzdělání občanů řešeno v kapitole analýzy současného stavu. Tento dokument uvádí, že příprava občanů k obraně státu je řešena zákonem č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, ve znění pozdějších předpisů má dobrovolný charakter. Zahrnuje zejména zdravotnickou přípravu, přípravu k civilní ochraně, zájmovou činnost s technickým a sportovním zaměřením na brannou činnost. Za problém je považován hlavně fakt, že není nastavena systémová vazba, která by umožnila výchovu a vzdělání občanů

k obraně v žádoucím rozsahu. Dále také nejsou dostatečně alokovány a využívány finanční prostředky. Tyto výše uvedené jsou jen malou částí již tak rozsáhlé problematiky. [25]

ČSN 73 4400

Technická norma zabývající se prevencí kriminality na školách a školských zařízeních a ochranou měkkých cílů. Norma platná i účinná symbolicky od 1. září 2016 je technickou novou normou, která v Čechách ještě nebyla nikdy řešena a po dlouhých letech vakuua přichází tato norma s komplexním řešením této problematiky. Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví spolu s Ministerstvem vnitra vypracovalo manuál a cílem a výsledkem toho by měli být lidé zainteresovaní do této věci:

- pochopit a vyhledat rizika dle ČSN 73 4400,
- určit rizika, které pro jejich školní zařízení jsou nejzávažnější,
- zhodnotit současný stav opatření k eliminaci těchto rizik,
- pochopit postup vedoucí k bezpečnosti. [26]

Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání je kurikulární dokument, podle kterého jsou školy povinny se řídit při vytváření školních vzdělávacích programů. V roce 2012 Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy připravilo revizi, za kterou byla zodpovědná meziresortní skupina složená ze zástupců pedagogické a odborné veřejnosti, odborných organizací a zástupců MV-GŘ HZS ČR. Při této revizi došlo k zařazení výuky o postupech při mimořádných událostech. Posílení oblasti prevence úrazů, první pomoci, integrovaného záchranného systému a způsobu komunikace s operátory tísňových linek. Dále byl zpracován metodický materiál. Vzdělávání učitelů zajišťuje Národní institut pro další vzdělávání a probíhá to v oblastech:

- kvalifikační studium pro ředitele,
- rezortní úkoly MŠMT,
- další vzdělání pedagogických pracovníků. [27]

3 SPECIFIKA EVAKUACE ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Nácvik evakuace je pro mnohé ředitele pouhou nepříjemností, kterou musí alespoň jedenkrát za rok splnit. A mnoho z těchto cvičných evakuací probíhá přesně podle nacvičeného plánu a bez jakýchkoliv problémů. Je to předem určený a každoročně se opakující plán, kdy každý zaměstnanec přesně ví co udělat, kde být a co se stane, žádné nečekané problémy se nevyskytnou. Tuto situaci můžeme označit jako „obvyklá evakuace“. Kdy takto postupuje většina škol, která si evakuaci řídí sama a bez cizí pomoci a má charakteristické znaky. Každoročně se požár vyskytne na stejném místě nebo vůbec není specifikován. Nikdy není požár v prostoru únikových cest a pokaždé evakuace končí opuštěním budovy. S tím souvisí i to, že je evakuace naplánována na teplé dny bez deště, aby se vyhnuli problému šaten a oblečení.

Bohužel, takhle se to neděje. Při mimořádné události, tak velkého objektu jako je škola neexistuje něco jako dokonalá evakuace. Nikde nenajdeme přesný „recept“ jak se správně evakuovat. Každá taková událost je specifická, a proto tedy není možné pokrýt všechna nebezpečí.

Pro většinu nejen ředitelů, ale hlavně pedagogů, kterých se tato evakuace dotýká a považují ji za zbytečnou věc, která jim naruší průběh hodiny a považují ji za promarněný čas. [28]

3.1 Postup při plánování evakuace

Aby tento, pedagogy nazývaný, promarněný čas měl větší smysl je potřeba cvičné evakuaci dát čas a provést ji nestandardně, přiblížit ji co nejvíce realitě. Hlavní rozdíl při této evakuaci je, že každý rok se scénář mění a zaměřuje se na procvičení těch nejslabších míst. Tento typ nestandardní evakuace vyžaduje dlouhodobé a důkladné naplánování a je vhodné vyhledat pomoc profesionálů, jak už ze strany hasičů, tak firem, které jsou na takovou činnost zaměřeny.

Při oslovení jakékoliv organizace se, ale musí počítat, že scénář podle, kterého bude cvičení probíhat jistě nevyjde na 100 % a je potřeba se smířit s tím, že se objeví malé či velké nedostatky a bude se muset podstoupit ještě doplňující školení. [28]

3.2 Postup při evakuaci

Při vytváření evakuace, tak, aby byla co nejlépe navržena, a ze které by se dalo vytěžit co nejvíce informací je potřeba:

Rozehra, kdy se celá škola uvede do problematiky, tedy kdy se něco stalo, kde se to stalo a co se stalo. Máme širokou škálu možností co, kdy, kde se stalo a také můžeme provést evakuaci jak v době vyučování, tak i o přestávce.

Průběh evakuace probíhá podle stanovených postupů, každý má svoji roli. Při vyhlášení evakuace se zpravidla používá školního rozhlasu. Lze simulovat výpadek elektrické sítě, ale je nanejvýš nutné mít záložní řešení. Vhodný je zvon či kolejnice. Moderní řešení, ale dražší je pořízení tlačítka pro spuštění EPS. Vhodnější variantou jsou pak cenově dostupnější ruční megafony.

Dále je vhodné spojení všech hlavních účastníků. To lze zajistit mobilními telefony či rádiovými stanicemi, které ale vyžadují pravidelnou kontrolu. Toto spojení pak lze vhodně využít při absenci některého z žáků. Po evakuaci celé školy jako poslední odchází vedoucí, který se připojí ke zbytku školy na evakuačním shromaždišti. Po ukončení celého cvičení by si pak měli všichni hlavní účastníci celou situaci probrat, prodiskutovat a najít problémy, které cvičení doprovázely. A z této schůzky by pak měly vzejít návrhy na řešení. Doplnující činností během takového cvičení by pak mohla být dopravní výchova či první pomoc [28]

3.3 Návrh scénáře evakuace

Podle získaných znalostí a seznámení, jak se takový scénář evakuace vytváří, uvádím praktický příklad, jak by mohl jeden z návrhů vypadat.

Začínáme rozehrou, kdy ředitel přijme oznámení od jednoho z žáků, který spatřil kouř v místnosti, která je momentálně prázdná, po ověření situace ředitel školy zjistí, že kouř vychází z místnosti hned vedle rozvodny elektrické energie. Kouř se začíná přibližovat k tomuto vchodu, a tudíž znemožňuje evakuovat se touto cestou. Pomocí rozhlasu vydává pokyn k okamžité evakuaci, která ale není možná hlavním únikovým východem a každá třída, ať se tedy evakuuje nejbližším únikovým východem a všechny zúčastnění se shromažďují na shromaždišti. Kouř začíná houstnout na takovou úroveň, že žáci

z nejvyššího patra musí zůstat ve třídách a použít improvizovaných ochranných prostředků. [28]

3.4 Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství hasičského záchranného sboru vydalo metodický list s názvem: **požáry v dětských předškolních zařízeních a základních školách**. Jeden ze stěžejních dokumentů pro HZS. Tento metodický list ze dne 30. listopadu 2017 s číslem 24/P popisuje specifika těchto objektů. Objekty škol se vyznačují společným charakteristickým nebezpečím, kdy shromaždiště většího počtu osoby se děje na relativně malém prostoru, a to může způsobovat sníženou odpovědnost v uvažování a jednání nebo se může u některých speciálních škol vyskytovat nebezpečí v podobě osob, které jsou omezeny v ohybu a jiné změny zdravotního stavu dětí.

Požáry ve školách jsou ovlivněny i technickou stránkou, kdy objekt je specifický z hlediska členitosti. Počtu a vybavenosti únikových či evakuačních cest a tak se děje zejména u historických objektů. Při zásahu v budově školy se provádí průzkum, který z důvodu nutnosti vyhledávání dětí je náročnější než v kterékoliv jiné budově. S tím také souvisí i náročnost časová a v neposlední řadě je zásah ve školách náročný pro potřebu dýchací techniky pro záchranu dětí.

V bojovém řádu jsou také přesně popsány úkoly a postup činnosti. Při příjezdu je důležité zajistit průzkum. Kromě obvyklých informací je potřeba zjistit stav evakuace či její nutnost. Neméně důležitou částí je zajištění spolupráce s odpovědnými osobami ve škole. Hasiči by měli co nejdříve zajistit odvětrávání únikových cest, evakuované děti vyvádět mimo zásahové cesty a zajistit jejich průchodnost. Dále je velmi důležité zvážit možnost zásahu již během probíhající evakuace.

V závěru bojového řádu jsou také zmíněny očekávané zvláštnosti a komplikace, které mohou nastat. Například může dojít ke svévolnému ukrytí v objektu, selhání informačních systémů a častým prohřeškem mohou být i neprůchodné únikové cesty. [29]

4 SYSTÉM PŘIPRAVENOSTI V KANADĚ

Kanadská ochrana obyvatelstva je ukázkovou příkladem připravenosti systému a proto ho zde uvádím jako příklad a také inspiraci pro nás.

System a přístup k ochraně obyvatelstva v Kanadě je v zásadě podobný jako v USA. Kanada řeší mimořádné události na základě provinční úrovně a vše je řešeno v příslušné legislativě.

Historicky se krizová připravenost na úrovni federální vyskytuje již od konce čtyřicátých let. V té době ustanovila federální vláda organizaci civilní obrany při Ministerstvu národní obrany. Tímto krokem reagovala vláda na možné ohrožení Kanady jadernými zbraněmi, které hrozilo v důsledku tzv. bipolarity světa. Během let se organizace různě rozvíjela a rozšiřovala, ale základní myšlenka zůstala nezměněna a to ochrana Kanadského obyvatelstva v případě jaderného ohrožení ve válečném konfliktu. Později se její úloha rozšířila také na situace mírové. [30]

4.1 Rizika a nouzové situace

Napříč celou Kanadou lidé čelí přírodním hrozbám, které se mohou lišit region od regionu. Vědět jak se chovat, zjištění jaké rizika hrozí v konkrétním regionu a jak se na každou odlišnou situaci připravit je důležitou součástí připravenosti. Kanadské obyvatelstvo by si mělo být vědomo, že další hrozby jako je bombový útok, propuknutí nemoci či chemický útok mohou dále spustit vlnu dalších ohrožení.

Všechny informace mohou lidé najít na stránce <https://www.getprepared.gc.ca>, která je oficiálním vládním zdrojem spravovaným ministerstvem, a na její vytvoření se podíleli další partneři, například kanadský červený kříž nebo kanadská asociace hasičů. Na této stránce je možné vyhledat veškeré konkrétní informace o ohrožení pro každý region samostatně, kdy v každé části Kanady jsou jiné typy hrozeb. Například V Britské Kolumbii je pravděpodobný větší výskyt tsunami než ve vnitrozemské Albertě. [31]

4.2 72 hours: is your family prepared?

Stránka také nabízí návod, jak si vytvořit plán přímo pro svoji rodinu, lidem se speciálními potřebami, děti či své zvířecí mazlíčky. Informace, jak se chovat před, během a také po skončení nebezpečí. Po vytvoření plánu by měl být člověk schopný se postarat o sebe

i svou rodinu nejméně na 72 hodin a měli by pojmout základní věci k první pomoci. V publikaci 72 hours: is your family prepared? Je postup vytvoření plánu rozčleněn do 3 kroků. [33]

- Know the risk – Znat následky různých pohrom může výrazně zmírnit nebo usnadnit řešení krize. Poznat rizika ve svém okolí můžete jak už z uvedených stránek, tak na e-mailu kanadského ministerstva či sociálních sítí.
- Make a plan – vytvoření plánu zabere pouze 20 minut a pomůže pomoci v případě nouze. Plán bude obsahovat co dělat, jak se setkat v případě, že rodina není spolu.
- Get a kit – Samozřejmě při krizové události nejde jenom o znalosti a o vytvoření plánu. Proto, aby se tento plán mohl realizovat, je potřeba k tomu mít alespoň nejn nutnější vybavení. Tohle vybavení by mělo postačit nejméně na 72 hodin přežití. Většinou takové nástroje máme již doma, jako je svítilna, lepicí páska či náhradní zdroj elektrické energie. Klíčem k úspěchu je také její správné uskladnění a snadno přenosné. Všichni členové musí být seznámeni s použitím a jejím umístěním. Dobré je také věci rozdělit a každý bude zodpovědný za část vybavení.

4.3 Příprava dětí na krizové situace

Pro to, aby při vzniku mimořádnosti probíhalo vše co nelépe, je potřeba na tuto situaci připravit nejen sebe, ale i své děti. Měli by mít povědomí o přírodních hrozbách, které hrozí a jak se při nich zachovat. Vytvořit svůj „emergency plan“, tedy krok 1, a připravit nezbytné vybavení společně. Přitom také poučit a naučit děti, co dělat v případě požáru. Ujistit se také, že děti vědí co dělat ve škole, když se nějaká mimořádnost stane.

Dále stránka uvádí, že děti na tyto události mohou reagovat více emotivně než dospělí. Jejich reakce může být odlišná, a proto klíče ke zmírnění stresu dětí může být jednoduchý, prostě být s nimi, aby se cítily v bezpečí. Je ale také důležité, abyste s dětmi o tomto tématu mluvili, a to nejen spoléhat na školu, ale také v rodině. Vysvětlit jak a kdy použít číslo 9-1-1. Dále jsou uvedeny praktické scénáře a ty je možné s dětmi cvičit.

V kroku 2 u sestavování plánu je kolonka děti. Zde je potřeba zjistit od školy či jiných zařízení, kdy a jak děti tráví čas ve vyučování s ohledem na jejich bezpečnost. Potřeba je také zjistit způsob zajištění kontaktu a spojení na rodiny. [33]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ZÁKLADNÍ ŠKOLA DŘEVOHOSTICE

Budova školy byla uvedena do provozu v roce 1956 a je vybavena dvěma schodišti, které tvoří únikové cesty. Škola je určena pro žáky 1. - 9. třídy. Nachází se v obci Dřevohostice a v současné době školu navštěvuje 175 žáků, mezi nimi se nenachází žádný imobilní ani jinak zdravotně postižený žák. Personál čítá 25 zaměstnanců. Škola leží v okrajové části obce a navštěvují ji děti ze širokého okolí. Zřizovatelem je obec Dřevohostice. Budova není bezbariérová. Vedení školy je zastoupeno ředitelkou školy paní PaedDr. Natašou Kučerovou.

Budova základní školy je samostatně stojící školní objekt. Je podsklepená a má tři nadzemní podlaží s půdorysem do tvaru „U“. Součástí budovy je v podzemním podlaží plynová kotelna, která je jediným samostatným požárním úsekem. Hlavní část budovy s učebnami je spojena spojovacími krčky z jedné strany částí s jídelním provozem a z druhé strany je tělocvična.

Dřevohostická škola má vybavenou tělocvičnu a venkovní sportoviště pro kopanou, kóškovou a házenou. K výuce chemie, fyziky, přírodopisu, prvouky, vlastivědy, cizích jazyků a hudební i výtvarné výchovy se využívají odborné učebny stejně jako při výuce informatiky a výpočetní techniky. V budově školy se také nachází školní družina i školní jídelna, kde se mohou stravovat jak děti, které školu navštěvují, tak i široká veřejnost.

V nejbližším okolí školy se nachází významné budovy jako mateřská škola, která se nachází přes silnici. V těsné blízkosti se nachází zemědělské družstvo Dřevohostice a také domov pro zdravotně postižené. Řeka Bystřička se nachází asi 150 metrů od školy.

Obrázek 2 – Mapa s nejbližším okolím. [Zdroj:]

5.1 Technické vybavení a zařízení školy

Budova školy je zděná se sedlovou střechou. Obvodová konstrukce a nosné konstrukce tvoří cihelné zdivo. Stropní konstrukce jsou ze železobetonu. Střecha je z dřevěných kroků a požárně dělicí konstrukce jsou z cihelného zdiva. Celý objekt školy je monitorován kamerovým systémem.

Škola spadá do kategorie objektů bez zvýšeného požárního nebezpečí.

V objektu školy se nachází 4 únikové východy, kterými budou evakuovány osoby a které jsou zároveň používány jako schody budovy. Stěžejní význam pro evakuaci mají také dvě schodiště.

Východy z budovy se nachází v 1. NP

1. Hlavní vchod
2. Východ k hřišti
3. Východ do zahrady
4. Průchod do stravovacího křídla, odtud dveřmi po schodech dolů.

Hlavní uzávěry energií se nachází odděleně a jsou rozmístěné v rámci celé školy. Podle norem se uzávěr plynu nachází ve formě zděného pilíře umístěného v oplocení před kuchyní. Hlavní uzávěr vody se pak nachází v suterénu pod schodištěm a hlavní vypínač elektřiny se nachází v suterénu u tělocvičny.

Budova školy je vybavena požárním vodovodem, který je osazen celkem osmi nástěnnými hydranty D25, kdy na každém podlaží budovy jsou umístěny 2 hydranty. Budova je vybavena na únikových cestách a schodištích celkem 19 kusy nouzového osvětlení.

Hasicích přístrojů je v budově 15 kusů. V kotelně se nachází 1 kus sněhového hasicího přístroje. Kuchyň a skladové zázemí kuchyně disponují 2 kusy hasicích přístrojů a to jedním sněhovým a jedním práškovým. Suterén šatny má na každé straně po jednom kusu práškového hasicího přístroje. Na každé chodbě jsou rozmístěny 2 práškové hasicí přístroje. V dalších částech budovy se nacházejí 4 práškové hasicí přístroje.

Do všech budov školy je zaveden rozhlas a je možné z něj uskutečnit evakuaci. Při dotazu na náhradní zdroj při případném selhání ředitelka dodala, že záložní zdroj v podobě megafonu či zvonu nemají z důvodu nedostatku finančních prostředků.

5.2 Dokumenty školy ke krizovému řízení

Škola má vypracované směrnice, které jsou vydávány na základě ustanovení § 74 písm. a) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, zákona č. 561/2004 Sb., zákona o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Z nich vycházející směrnice jsou součástí organizačního řádu školy.

Směrnice A22 – Systém řízení rizik

Aktuální rizika, která hrozí, jsou seřazena do 8 kategorií. Je zde popsáno, co zde hrozí za riziko, jaká je pravděpodobnost, že nastane, jaká je závažnost, jakým způsobem bylo tohle riziko zjištěno a stručný popis jak tomu předcházet.

Směrnice D 9 – Prevence rizikového jednání

V této směrnici je vymezen pojem sociálně patologických jevů u žáků a jejich potlačení či předcházení. Metodika postupu a jaká je úloha třídního učitele či ředitele školy.

Směrnice D8 – Postup při výskytu podezřelé látky

Směrnice zabývající se omamnými látkami, její identifikace a ukládání. Je zde popsán postup jednání s rodiči a jak se chovat při akutním předávkování omamnou látkou.

Směrnice D1 – Traumatologický plán

Obsahem traumatologického plánu je seznam nejdůležitějších čísel, nejbližšího zdravotnického zařízení pro děti i dospělé, které se nachází v obci Dřevohostice. Dále rozmístění a vybavení lékárníček a v neposlední řadě rozdělení závažnosti poranění a návod na poskytnutí první pomoci.

Směrnice D11 – Pohyb cizích osob v prostorách školy

Nejnovější směrnice, která byla vypracována speciálně po incidentu s psychicky narušenou osobou ve Žďáru nad Sázavou. Směrnice upravuje pohyb cizích osob, jako jsou například cizí strážníci školní jídelny, jejich práva a povinnosti.

5.3 Dokumentace k požární ochraně

Dokumentace k požární ochraně školy je rovněž významnou součástí, jak preventivních, tak i represivních opatření. V této škole ji v souladu s výše uvedenými právními předpisy tvoří:

- Dokumentace o začlenění do kategorie objektů činností se zvýšeným požárním nebezpečím nebo s vysokým požárním nebezpečím,
- požární poplachová směrnice,
- stanovení organizace zabezpečení požární ochrany,
- požární řád,
- požární evakuační plán,
- dokumentace zdolávání požárů,
- ohlašovna požárů a řád ohlašovny požáru,
- dokumentace o školení zaměstnanců o požární ochraně,
- dokumentace o odborné přípravě preventivních požárních hlídek,
- dokumentace o odborné přípravě preventistů požární ochrany,
- požární kniha.

Obrázek 3 – Základní škola Dřevohostice.

[Zdroj: vlastní.]

6 ZNALOSTI V OBLASTI BEZPEČNOSTI NA ZŠ

Základním úspěchem praktického nácviku jsou samozřejmě teoretické znalosti, které by děti měly ve škole získat. Ředitelkou školy bylo uvedeno, že samostatný předmět bezpečnost či branná výchova ve škole zastoupena není. Znalosti z této problematiky získávají ve více předmětech a také jednou za rok poučením o bezpečnosti a požární ochraně ve škole. Podle provedeného průzkumu, který jsem provedla dotazníkovou formou ve 3 kategoriích dopadly výsledky takto:

První kategorií byli žáci 1. až 5. třídy ve věku od 6 let do 11 let celkem dotazník zodpovědělo 48 žáků. Druhá kategorie se věnuje žákům druhého stupně tedy 6. až 9. třída v této kategorii bylo zodpovězeno 45 dotazníků. Poslední kategorii představovali zaměstnanci školy resp. pedagogové, kterých bylo 25. Celkově se tedy zapojilo 118 lidí. Dotazníkové šetření se uskutečnilo 6. dubna 2017 jako součást mé práce SVOČ a plné znění i s grafy můžete v této práci naléznout.

6.1 Kategorie 1. – 5. třídy

V této kategorii byly zadány 4 otázky průřezově všemi tématy týkající se bezpečnosti a požární ochrany. Jedna z otázek byla čistě informativního charakteru a neurčovala správnou odpověď. Žáci většinou odpovídali na položené otázky správně. Nikdy nebyly otázky zodpovězeny stoprocentně, u každé odpovědi alespoň jeden žák tuto otázku mylně označil a to i u takových otázek jako je telefonní číslo na HZS. Asi největší problém způsobila otázka, jak se zachovat když uvidím oheň. Mnoho z žáků (17 %) odpovědělo, že by oheň šli uhasit. Velikou chybovost u této otázky je možné si vysvětlit i tím, že v obci funguje hasičský kroužek, který má velkou oblibu a proto ji mnoho žáků navštěvuje. I když je tento kroužek zaměřen na hasičskou techniku a tematiku, děti i přesto nemají žádné praktické zkušenosti. Přesto si myslí, že jsou oprávněni k tomu jakkoliv rozhodovat při situacích s ohněm. Níže v tabulkách je podrobně rozebrána každá otázka. Vyčíslena procentuálně a pod každou tabulkou je krátký popis.

Tabulka 1 – Otázka č. 1.

JAKÉ ČÍSLO MAJÍ HASIČI?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) 150	44	94 %

b) 155	1	2 %
c) 180	1	2 %
Nezodpovězeno	2	4 %

Správná odpověď je pod písmenem A, tedy číslo 150, kterou byla možnost A. Tuto možnost označilo 94 % dotázaných. Tuto otázku nezodpověděli dva respondenti.

Tabulka 2 – Otázka č. 2.

JAKÉ ČÍSLO MÁ POLICIE?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) 158	46	96 %
b) 155	1	2 %
c) 911	1	2 %

Správná odpověď na otázku č. 2 je možnost A. Otázku zodpověděli všichni a z toho 96 % správně.

Tabulka 3 – Otázka č. 3

CO UDĚLÁTE, KDYŽ UVIDÍTE OHĚŇ?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Schovám se	2	4 %
b) Řeknu to paní učitelce	38	79 %
c) Uhasím to	8	17 %

Správná odpověď na tuto otázku je možnost B a tedy 38 žáků odpovědělo správně.

Tabulka 4 – Otázka č. 4.

UČÍTE SE JAK SE CHOVAT KDYŽ UVIDÍTE OHĚŇ?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Ano	37	77 %
b) Ne	4	8 %
c) Nevím	7	15 %

Otázka je pouze informativní. Všechny odpovědi zde byly zastoupeny. Nejvíce žáků označilo možnost A tedy, že vědí jak se chovat když uvidí cokoliv podezřelého.

6.2 Kategorie 6. – 9. třída

Kategorie žáků druhého stupně dostalo 8 otázek, které se týkaly bezpečnosti a požární ochrany. Opět, 3 otázky jsou informativní a zbytek jsou testové. Výsledky této cílové skupiny ukázaly, že znalosti nejsou ucelené a v jedné otázce odpověděla pouze 1/3 správně.

Tabulka 5 – Otázka č. 1.

ZNÁTE PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÝ PROGRAM HASÍK?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Ano	0	0 %
b) Ne	45	100 %

Pouze informativní otázka dala jasnou odpověď. Nikdo tento program nezná a to i ze strany dobrovolných hasičů.

Tabulka 6 – Otázka č. 2.

UMÍTE POSKYTNOUT ZÁKLADNÍ PRVNÍ POMOC?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Ano	5	11 %
b) Spíše ano	28	62 %
c) Spíše ne	12	27 %
d) Ne	0	0 %

Nejvíce odpovědí na tuto otázku bylo, že spíše umí poskytnout první pomoc.

Tabulka 7 – Otázka č. 3.

BYLI JSTE POUČENI JAK SE CHOVAT PŘI EVAKUACI?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Ano	44	98 %
b) Ne	1	2 %

Všichni až na jednoho žáky byli poučeni o chování při evakuaci.

Tabulka 8 – Otázka č. 4.

CO UDEĚLÁTE, KDYŽ UVIDÍTE OHĚŇ?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Nahlásím to nejbližšímu učiteli	15	33 %
b) Uhasím to	9	20 %
c) Začnu křičet „hoří“	14	31 %
d) Uteču do bezpečí	7	16 %

Správná odpověď na tuto otázku je pod možností A. Nahlásit událost nejbližšímu učiteli by volilo 15 žáků. Druhou nejčastější odpovědí byla možnost C. Za okolností, kdy by tato událost nevznikla ve škole, tak dospělý člověk je povinen při požáru volat „hoří“. Děti ve školách to musí nahlásit dospělému člověku.

Tabulka 9 – Otázka č. 5.

JAKÉ ČÍSLO MÁ TÍŠŇOVÁ LINKA IZS?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) 158	0	0 %
b) 112	35	78 %
c) 150	7	15 %
d) 911	3	7

Správná odpověď je možnost B. V krajní nouzi se dá využít i číslo 150 či 158 ale prodlužuje to dobu, kdy je schopnost reakce delší.

Tabulka 10 – Otázka č. 6.

CO ZNAMENÁ PIKTOGRAM NA OBRÁZKU? 	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Únikový východ dolů	28	62 %
b) Únikový výtah	2	5 %
c) Úniková cesta	14	31 %
d) Úniková chodba	1	2 %

Piktogram na obrázku znázorňuje únikový východ dolů a tato možnost byla označena 28x.

Tabulka 11 – Otázka č. 7.

KDE SE VE ŠKOLE NACHÁZÍ MÍSTO PRO EVAKUACI?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) V šatnách	15	33 %
b) Na hřišti	5	11 %
c) V tělocvičně	0	0 %
d) Před školou	25	56 %

Evakuační shromaždiště se v této budově školy nachází před školou tedy možnost D.

6.3 Kategorie zaměstnanci

Zaměstnanci školy odpovídali na informativní otázky, které zjišťovaly názor na problematiku ve školství. Závěrečná otázka pak patřila otázce ohledně hasicích přístrojů. Pouze výjimečně se objevovaly chybné odpovědi. Skupinu zaměstnanců ve většině případů zastupovali ženy, dotazník zodpověděli pouze 2 muži. Většina pak měla praxi v oboru více než 15 let. Z toho také vyplývá jejich dostačující znalost. Jsou povinni se účastnit školení, které jsou na toto téma zaměřené a pokaždé alespoň jedenkrát za rok jsou proškolení.

Tabulka 12 – Otázka č. 1.

ZMĚNIL SE PŘÍSTUP A VNÍMÁNÍ V OBLASTI BEZPEČNOSTI A POŽÁRNÍ OCHRANY?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Ano	4	20 %
b) Spíše ano	10	50 %
c) Spíše ne	4	20 %
d) Ne	2	10

Polovina učitelů se k otázce vyjádřila, že se přístup k problematice bezpečnosti a požární bezpečnosti změnil spíše k lepšímu.

Tabulka 13 – Otázka č. 2.

POVAŽUJETE VAŠE ZNALOSTI Z OBLASTI EVAKUACE A POŽÁRNÍ OCHRANY ZA DOSTATEČNÉ?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Ano	4	20 %
b) Spíše ano	12	60 %
c) Spíše ne	3	15 %
d) Ne	1	5 %

Na otázku zda znalosti v oblasti evakuace a požární ochrany považují za dostatečné, odpověděla více než polovina odpověď spíše ano.

Tabulka 14 – Otázka č. 3.

POVAŽUJETE ZNALOSTI ŽÁKŮ V TÉTO OBLASTI ZA DOSTATEČNÉ?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Ano	5	25 %
b) Spíše ano	9	45 %
c) Spíše ne	2	10 %
d) Ne	4	20 %

Na otázku znalosti žáků v oblasti požární ochrany a evakuace se názory odlišovaly, ale i přesto nejvíce učitelů uvedlo odpověď B tedy spíše ano.

Tabulka 15 – Otázka č. 4.

JE PODLE VÁS VĚNOVÁNA DOSTATEČNÁ POZORNOST VE ŠKOLÁCH TOMUTO TÉMATU?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Ano	6	30 %
b) Spíše ano	8	40 %
c) Spíše ne	2	10 %
d) Ne	4	20 %

Výuka požární bezpečnosti věnovaná na základních školách je spíše dostačující nebo na-prosto dostačující.

Tabulka 16 – Otázka č. 5.

JAKÝ HASICÍ PŘÍSTROJ POUŽIJETE NA UHAŠENÍ ELEKTROINSTALACE V BUDOVĚ?	Počet odpovědí	Odpovědi v %
a) Vodní	0	0 %
b) Halotronový	1	5 %
c) Práškový	19	95 %
d) Pěnový	0	0 %

Jediná otázka, kde byla pouze jedna odpověď správná. Tou byla možnost C a tuto taky všichni až na jednoho člověka všichni odpověděli správně.

7 EVAKUACE

Evakuaci, kterou budu řešit se základní školou bude tematicky zaměřená na požár. Při výběru situace jsem porovnávala hrozby a rizika, kterou jsou reálné, a které pouze teoretické. Zvažovala jsem mezi evakuace při požáru a napadení aktivním střelcem, jelikož tyto možnosti jsou v dnešní době asi nejvíce reálné. Nakonec padl výběr na požár, a to hned z několika důvodů. Při napadení školy aktivním střelcem se postup evakuace naprosto odlišuje od jakékoliv jiné krizové situace. Děti s tímto postupem nejsou seznámeny, a proto není možné něco prověřovat a nacvičovat, když by vůbec nevěděly, jak se zachovat. Tuto situaci bude lepší napřed teoreticky projít a teprve poté začít s modelovou situací aktivního střelce.

7.1 Příprava realizace evakuace

Provedení cvičné evakuace v budově základní školy předcházela mnoha hodinová příprava a schůzky s paní ředitelkou a vypracovávání různých návrhů na konkrétní provedení. Účelem tohoto cvičení totiž nebylo nalezení chyb a její následná kritika. Proto byla pro nás důležitá příprava. Prvním krokem bylo na stanovený scénář naplánovat co nejlepšího postup. To zahrnovalo systém opouštění školy, evakuace z vyšších pater a následný pohyb po schodišti, tak aby nevznikaly řady, chaos a prolínání žáků z více tříd. Eliminace vzniku paniky budeme řešit školením, jak žáků, tak i pedagogů, jelikož tato evakuace bude jiná než předchozí. V důsledku paniky by mohlo dojít ke zbytečným zraněním a celkově by se cvičení nemuselo povést.

Poučení pedagogů zahrnovalo zejména objasnění scénáře a rozdělení úloh a další důležité pokyny pro co nejefektivnější spolupráci. Vzhledem k plánované fotodokumentaci při této evakuaci, byl zapotřebí souhlas učitelů a to podpisem, se kterým vyjadřují souhlas s uveřejněním. Ale poučení se netýkalo pouze tohoto cvičení, učitelé byli upozorněni i na situaci, kdy by sami měli vyhodnotit, jestli je lepší děti evakuovat nebo při větší míře zakouření zůstat v místnosti a uzavřít všechny otvory a počkat příjezdu hasičů. Poučení děti spočívalo spíše v obecné rovině, tedy, že musí dbát pokynů učitele a chovat se tak, aby svým chováním neohrozily sebe nebo své okolí.

Pro děti jsem připravila krátkou prezentaci s obecnými zásadami a informacemi. Každou třídu jsem zvlášť poučila. Na tento seminář byla vyčleněna pro každou třídu hodina, takže děti měly dostatečné a hodnotné informace do základu.

Již v průběhu realizace jsme narazily na nedostatky, které brání snazšímu postupu evakuace. V první řadě je to adekvátní náhrada vyhlášení evakuace, když selže školní rozhlas. Chybí takový zdroj, který není závislý na zdroji elektrické energie, jako je kolejnice, megafon či vysílačky. Na tuto otázku ředitelka odpověděla, že o problému ví a souhlasí s nedostatkem, ale hned v zápětí dodává, že finanční stránka věci nedovoluje situaci nijak vyřešit. To stejné se objeví i při absenci požárního hlásiče a detekci kouře. Při tomto problému ale dodává, že riziko opravdu masivního požáru je zde eliminováno na minimum z důvodu tloušťky stropu, které by prohořivaly více než hodinu a takového to problému by si všiml někdo mnohem dříve. Další faktor, který riziko požáru minimalizuje je výzdoba a vybavení chodeb. Větší riziko je spíše ze strany kouře a zakouření objektu.

7.2 Scénář evakuace

Na základě výše uvedených zjištění, které jsme museli vzít v potaz a uzpůsobit tomu tento plán, bude scénář evakuace na základní škole Dřevohostice vypadat takto:

V době hlavní přestávky cca 10:30 bude zpozorován kouř, který vychází od hlavních vchodových dveří. Tím pádem bude tento vchod pro evakuaci uzavřen. Evakuace bude vyhlášena 2 způsoby: ústně dozoru na chodbě a poté školním rozhlasem. Prvotní ústní vyhlášení je z důvodu toho, že na chodbách a toaletách není umístěn školní rozhlas a tudíž by poplach nebyl slyšet a v neposlední řadě proto, aby nevznikala panika.

Tito učitelé, kteří mají dozor na chodbě, začnou děti posílat do jejich mateřské třídy. Budou systematicky procházet chodby včetně toalet a šaten. Ředitelka takto projde zbývající patra. Poté z místa ohlašovny požáru vyhlásí školním rozhlasem zahájení evakuace a doplní další instrukce.

Ve stejnou chvíli budou učitelé, kteří tuto výuku budou učit, zamíří do třídy a vyčkají příchodu žáků. Jakmile budou všichni žáci ve třídách, učitel zjistí situaci na chodbě a vyčká pokynu. Poté vezme třídní knihu a zamíří s žáky k nejbližšímu evakuačnímu východu. Jestliže se u východu potkají ještě s jinou třídou, tak bude mít přednost ta třída, která schází z vyššího patra. Venku na evakuačním shromaždišti se budou řadit po třídách. Evakuační shromaždiště budou dvě a to u každého evakuačního východu jedno. Evakuační cvičení bude ukončeno ve chvíli, kdy všichni žáci a učitelé budou venku z budovy a následně přepočítány počty.

7.3 Návčik evakuace Základní školy Dřevohostice

Po domluvě s ředitelkou školy jsme stanovily termín evakuace na středu 4. dubna 2018. Počasí na tento den připadlo pod mrakem s teplotou, která se pohybovala okolo 14 °C a celý den byl mírný vítr. Hlavní přestávka začala v 10:30 a přesně v 10:34 byl oznámen podezřelý kouř na chodbě u hlavních dveří. Ředitelka po zjištění příčiny usoudila, že se škola bude evakuovat. Proto vyučujícímu, vykonávající ten den dozor na chodbě v přízemí budovy, tuto skutečnost oznámila a vydala se informaci předat na zbývajícím patra školy. Než tato informace doputovala do všech pater, bylo přízemí už bylo ve většině nachystané ve třídách. Ředitelka zamířila ke školnímu rozhlasu. Cestou již potkává jednotlivé třídy, které míří k evakuačnímu východu. V 10:43 minut oficiálně do školního rozhlasu vyhláší evakuaci školy. Ta je již, ale z poloviny vyklizená. U evakuačního východu na západní straně se tvoří zácpa a začíná být neprůchodné i schodiště. Na této straně budovy se setkávají třídy ze všech pater školy. Průchodnost východu je zpomalena, ale není úplně zastavena. Východní stranou budovy se evakuují 2 třídy a odcházení je plynulé, takže se žádné fronty netvoří. Vše probíhá bez viditelných a větších obtíží, žáci jsou disciplinovaní, učitelé vědí i intuitivně co dělat. Celá škola je pak vyklizená v 10:44 přesně. Ředitelka školy pak namátkově kontroluje třídní knihy a počty žáků. Po návratu do tříd každý kantor provede zápis do třídní knihy a v 10:51 je celá akce oficiálně ukončena.

Obrázek 4 – 5. třída. [Zdroj: vlastní]

Obrázek 5 – Kontrola počtu žáků [Zdroj: vlastní]

8 VYHODNOCENÍ CVIČENÍ

Na první pohled při tomto cvičení nevznikly žádné hrubé chyby a zanedbání. I přesto ale je zde prostor na zlepšení.

8.1 Kladné body evakuace

- Jako jednu z velkých pozitivních věcí bych určitě uvedla, že děti ze Základní školy Dřevohostice jsou velmi disciplinované a umí poslouchat instrukce, které jim kantor řekne.
- Celá akce netrvala déle než 10 minut. Samotný začátek vyhlášení evakuace proběhl v 10:34 a všechno osazenstvo školy bylo na vyznačeném shromaždišti již v 10:44 minut.
- Celkový přístup k této problematice a samotné evakuaci se setkal s pozitivní reakcí a to jak ze strany učitelů, tak i samotných žáků.
- Nikdo nebyl zraněn a všichni řádně opět pokračovali ve výuce.
- Všechny evakuační východy byly podle předpisů, volné a odemknuté.
- Každý zvládl svoji roli bez větších problémů.

8.2 Záporné body evakuace

- Obsazenost učeben byla vzhledem k evakuaci nevyvážená, jelikož jedním evakuačním vchodem a evakuačními schody odcházelo 7 tříd, zatímco druhý vchod využily 2 třídy.
- V době, kdy ředitelka procházela nejvyšší patro budovy, tak v přízemí byli již nachystaní ve třídách a začali svévolně opouštět budovu, a to ještě před pokynem ředitelky. Čímž se ztratil přehled, kde která třída se pohybuje.
- Ředitelka školy zastává hlavní roli koordinátorky. Bez jejího vedení by nebylo možné organizovanou evakuaci provést. To znamená, že kdyby nebyla přítomná, tak nikdo další není schopen tuto úlohu zastoupit.

9 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Na základě všech těchto skutečností, kterých jsem nabyla při praktickém nácviku, ale zároveň i při studiu přírodních právních předpisů vztahujících se k dané problematice bych shrnula problematiku takto:

- Všechny materiály k požární ochraně, které jsem prostudovala, byly sepsány technikem BOZP Michalem Langerem příslušníkem HZS Přerov dne 17. května 2016. Dle mého názoru je tedy tento zpracovaný materiál kvalitní, a tudíž nemám pochybnosti o jeho funkčnosti.
- Po prostudování požárního poplachového plánu a následném cvičení konstatuji, že stávající požární a poplachový plán je dostačující a evakuace více méně odpovídala tomuto plánu. Každý svoji úlohu plnil v mezích dané tímto poplachovým plánem. Jak již bylo ale řečeno, úloha, kterou ředitelka zastávala v daném cvičení byla tak důležitá, že kdyby v den jakékoliv události nebyla přítomná, celý plán a cvičení by se zhroutily. Proto by bylo zapotřebí, aby tuto úlohu uměl zastávat i někdo jiný. Tímto bodem se tedy dostávám i k podstatnému jádru věci celé bakalářské práce. S ředitelkou jsme navrhly určitý postup evakuace, který byl pro danou situaci z našeho pohledu nejlepší. Jelikož je, ale každá situace tak specifická, že není možné navrhnout další zlepšení. Pouze pravidelné cvičení a upozorňování na danou problematiku zajistí co nejhladší průběh a tím i bezpečnou školu.
- Podle vyhlášky 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů, bych doplnila chybějící evakuační značky na místa, kde by podle této vyhlášky měly být.
- Podle § 11 odst. 3 vyhlášky č. 246/2001 Sb. o požární prevenci je potřeba doplnit evakuační značky, tam kde chybí ať už z jakéhokoliv důvodu.
- Po zjištění absence jakéhokoli alternativního zdroje pro vyhlášení evakuace bych doporučila, aby se ředitelka školy podala žádost na svého zřizovatele – obec Dřevohostice aby tento zdroj zajistila.
- Toto cvičení bylo jen malým dílkem k zajištění komplexní bezpečnosti. Proto i po skončení spolupráce je potřeba pokračovat v čem jsme začali a třeba i něco navíc. Vyzkoušet jinou situaci při cvičení. Opakování takovýchto cvičení zajistí větší uvědomění žáků i učitelů, ale také získávání potřebných dovedností nebo prohlubování již získaných dovedností.

- Cvičení, které se teď uskutečnilo bylo první, které nebylo plánované a o této akci věděla pouze malá skupinka lidí. Cvičení, proto neprobíhalo, tak hladce jako předchozí, a proto jsme s ředitelkou navrhly další nestandardní cvičení, kdy každé z nich bude zaměřeno na jiné téma. To příští, které proběhne za půl roku, bude na téma aktivní střelec a jeho vniknutí do objektu školy.
- Pro ještě větší zkvalitnění těchto cvičení by bylo dobré zahájit spolupráci s člověkem od HZS, který dokáže objektivně zhodnotit celou akci.

ZÁVĚR

K zajištění bezpečné školy nevede jednoduchá cesta. Jelikož každá mimořádná událost přinese něco nového, něco s čím jsme nepočítali. Každý rok se vystřídají žáci, jedni odejdou a druzí přijdou a ti nejmenší jsou právě ti nejméně znalí. Nelze nacvičit všechno a jen stálým opakováním lze problémy a překážky snížit na minimum. Zajištění bezpečnosti je dlouhodobá záležitost a nikdy přesně nevíte, jestli to děláte dobře. Proto je prevence také nejlepší obranou.

Teoretická část práce byla zaměřena na rešerši a uvedení čtenáře a laickou část veřejnosti do problematiky bezpečnosti na školách. Je zde uvedena ta nejdůležitější legislativa z dané oblasti a neméně významný pojmový a kategoriální aparát z problematiky evakuace. Pro rozšíření pohledu a možná i inspiraci pro nás je v práci uveden zahraniční příklad. Kanadské připravenosti kdy ta má, troufnu si říci, jeden z nejlépe propracovaných systémů ochrany obyvatelstva vůbec.

Praktická část je už více konkretizovaná a to na Základní školu Dřevohostice, kterou jsem si vybrala. Na této škole jsem provedla komplexní analýzu hrozeb, které mohou školu ohrozit. Poté jsem formou dotazníků zjistila teoretickou znalost jednak žáků školy, ale i samotných pedagogů. A v závěru jsem všechny tyto části využila k nácviku praktické evakuace školy, která přinesla poznání takové, že nikdo evakuaci nedělá poprvé a že nikomu není tento pojem neznámý, každý ji vnímá, ale jinak a znalosti nejsou ucelené.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu* [online]. 2016 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>
- [2] FOLWARCZNY, Libor. a Jiří. POKORNÝ. *Evakuace osob*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-866-3492-2.
- [3] KYSELÁK, Jan. *Kolektivní ochrana obyvatelstva - evakuace: studijní text*. Brno: Univerzita obrany, 2012. ISBN 978-80-7231-898-8.
- [4] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše a Libor FOLWARCZNY. *Ochrana obyvatelstva*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-134-7..
- [5] Povodně 2002: Zápavy nepřežilo 134 zvířat z pražské zoo. *Idnes.cz* [online]. [cit. 2017-12-04]. Dostupné z: https://praha.idnes.cz/povodne-2002-hrdinou-zaplavene-zoo-se-stal-hroch-slavek-pd2-/praha-zpravy.aspx?c=A120816_1817283_praha-zpravy_sfo
- [6] TINKA, mjr. Ing. Pavel, kpt. Ing. Renata FRANZOVÁ, por. Ing. Šárka ŘEPOVÁ a plk. Ing. Václav ŠPÉRA. Před deseti lety došlo k požáru deponitáře na hradě Pernštejn. *112*. Praha: Generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR, 2015, **XIV**(8/2015).
- [7] Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; Hasičský záchranný sbor ; Požární ochrana : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka .. Ostrava: Sagit, 2007-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-258-6.
- [8] Evakuace: Chytré blondýnky radí. *Krizport* [online]. Brno [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/navody/evakuace>
- [9] Požární evakuační plán. K čemu slouží, kdo má jaké povinnosti a co musí obsahovat?. *CRDR: Bozpz.cz* [online]. Praha, 2016 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <https://www.dokumentacebozpz.cz/aktuality/pozarni-evakuacni-plan-k-cemu-slouzi-kdo-ma-jake-povinnosti-a-co-musi-obsahovat/>

[10] Bezpečnostní tabulky, výstražné značky a jiné bezpečnostní značení. Přehled zákonů a povinností. *Bezpečnost práce: Informační portál o bezpečnosti práce* [online]. 30. 11. 2017 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostprace.info/item/bezpecnostni-tabulky-znaceni-zakony-povinnosti>

[11] MV - ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. *Požární taktika: Základy požární taktiky - proces hoření* [online]. [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://metodika.cahd.cz/konspekty/1-1-01.pdf>

[12] MV - GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. *Zpráva o výsledcích podrobné analýzy současného stavu výuky všech bezpečnostních témat ve školách s návrhy dalšího postupu* [online]. 2017 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/zprava-o-vysledcich-podrobne-analyzy-soucasneho-stavu-vyuky-vsech-bezpecnostnich-temat-ve-skolach-s-navrhy-dalsiho-postupu.aspx>

[13] MV - GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. Hasiči přišli s inovativním projektem vzdělávání ve školách. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hasici-prisli-s-inovativnim-projektem-vzdelavani-ve-skolach-pozvanka-na-tiskovou-konferenci.aspx>

[14] Požární ochrana: Úplné znění zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. *Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; Hasičský záchranný sbor ; Požární ochrana : zákony, nařízení vlády vyhlášky : redakční uzávěrka 14. 12. 2015*. Ostrava: Sagit, 2016, s. 152-178. ÚZ ISBN 978-80-7488-135-0.

[15] Hasičský záchranný sbor: Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). *Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; Hasičský záchranný sbor ; Požární ochrana : zákony, nařízení, vyhlášky : redakční uzávěrka 14. 12. 15* Ostrava: Sagit, 2016 s. 140-151. ÚZ ISBN 978-80-7488-135-0.

[16] Krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy: Úplné znění zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. *Krizové zákony, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; Hasičský záchranný sbor ; Požární ochrany : zákony,*

nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka 14. 12. 2015. Ostrava: Sagit, 2016, s. 51-66. ÚZ ISBN 978-80-7488-135-0.

[17] ČESKO. Zákon č. 561/2004 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 2. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

[18] Požární ochrana: Úplné znění nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně. *Krizové zákony:krizový zákon, integrovaný záchranný sbor ; Požární ochrany : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka 14. 12. 2015* Ostrava: Sagit, 2016, s. 193-199. ÚZ. ISBN 978-80-7488-135-0.

[19] Požární ochrana: Úplné znění vyhlášky č. 246/2001 Sb.,o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci). *Krizové zákony:krizový zákon, integrovaný záchranný sbor ; Požární ochrany : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka 14. 12. 2015* Ostrava: Sagit, 2016, s. 199-224. ÚZ. ISBN 978-80-7488-135-0.

[20] Krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy: Úplné znění vyhlášky č. 380/2002 Sb., o přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. *Krizové zákony:krizový zákon, integrovaný záchranný sbor ; Požární ochrany : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka 14. 12. 2015* Ostrava: Sagit, 2016, s. 90-107. ÚZ. ISBN 978-80-7488-135-0.

[21] Krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy: Úplné znění vyhlášky č. 321/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. *Krizové zákony:krizový zákon, integrovaný záchranný sbor ; Požární ochrany : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka 14. 12. 2015* Ostrava: Sagit, 2016, s. 90-107. ÚZ. ISBN 978-80-7488-135-0.

[22] Požární ochrana: Úplné znění vyhlášky č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb. *Krizové zákony:krizový zákon, integrovaný záchranný sbor ; Požární ochrany : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka 14. 12. 2015* Ostrava: Sagit, 2016, s. 255-280. ÚZ. ISBN 978-80-7488-135-0

[23] *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2015. ISBN 80-863-4545-9.

- [24] MV - GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2014. ISBN 978-80-86466-50-7.
- [25] MINISTERSTVO OBRANY. *Koncepce přípravy občanů k obraně státu*. Praha, 2012.
- [26] *Česká technická norma ČSN 73 4400: Prevence kriminality - řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení*. In: . Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2016, srpen 2016.
- [27] *Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva v České republice 2015*. Praha: MV - generální ředitelství hasičského záchranného sboru, 2015.
- [28] Evakuace školy. *Rescueinfo - spolek na ochranu obyvatel* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://rescueinfo.org>
- [29] Požáry v dětských předškolních zařízeních a základních školách: Bojový řád jednotek požární ochrany -taktické postupy. *Požáry* [online]. 17. 12. 2014 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/100842-bojovy-rad-24-p-pozary-v-detskych-predskolnich-zarizenich-a-zakladnich-skolach/>
- [30] ŠILHÁNEK, Ing. Bohumil. *Ochrana obyvatelstva v Kanadě. 112* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství hasičského záchranného sboru, 2005, prosinec 2005, **IV**(12/2005), 14-17 [cit. 2018-05-08].
- [31] Hazards and Emergencies. *Get prepared* [online]. Canada, 2018-02-21 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.getprepared.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/yprprdnssgd/index-en.aspx>
- [32] Your Emergency Preparedness Guide. *Get prepared* [online]. Canada, 2018-02-21 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.getprepared.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/yprprdnssgd/index-en.aspx>
- [33] 72 hours: is your family prepared?. *Get prepared* [online]. Canada, 2018-02-21 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.getprepared.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/yprprdnssgd/index-en.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP	Bezpečnost a ochrana při práci
EPS	Elektronická požární signalizace
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
MV - GŘHZS	Ministerstvo vnitra generální ředitelství hasičského záchranného sboru
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
NP	Nadzemní podlaží
PO	Požární ochrana
SVOČ	Studentská vědecká odborná činnost
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Rozdělení evakuace dle rozsahu opatření a doby trvání. [Zdroj: 2].....	14
Obrázek 2 – Mapa s nejbližším okolím. [Zdroj:].....	29
Obrázek 3 – Základní škola Dřevohostice. [Zdroj: vlastní.].....	32
Obrázek 4 – 5. třída. [Zdroj: vlastní]	42
Obrázek 5 – Kontrola počtu žáků [Zdroj : vlastní]	42

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Otázka č. 1.	33
Tabulka 2 – Otázka č. 2.	34
Tabulka 3 – Otázka č. 3.	34
Tabulka 4 – Otázka č. 4.	34
Tabulka 5 – Otázka č. 1.	35
Tabulka 6 – Otázka č. 2.	35
Tabulka 7 – Otázka č. 3.	35
Tabulka 8 – Otázka č. 4.	36
Tabulka 9 – Otázka č. 5.	36
Tabulka 10 – Otázka č. 6.	36
Tabulka 11 – Otázka č. 7.	37
Tabulka 12 – Otázka č. 1.	37
Tabulka 13 – Otázka č. 2.	38
Tabulka 14 – Otázka č. 3.	38
Tabulka 15 – Otázka č. 4.	38
Tabulka 16 – Otázka č. 5.	39

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P1: SYSTÉM ŘÍZENÍ RIZIK V OBLASTI BOZP, PO A POVINNOSTI ŽÁKŮ [Zdroj: Směrnice A22]

PŘÍLOHA P2: FOTODOKUMENTACE Z CVIČENÍ [Zdroj: vlastní]

PŘÍLOHA P I: SYSTÉM ŘÍZENÍ RIZIK V OBLASTI BOZP, PO A POVINNOSTI ŽÁKŮ

5. Provoz školy, BOZP, PO

č.	Riziko	Pravděpodobnost výskytu	Závažnost	Způsob určení	Preventivní opatření
1	Vznik požáru	1	4	TEO	- pravidelná kontrola prostor školy z hlediska PO - pravidelné proškolení zaměstnanců z hlediska PO - revize elektrospotřebičů, plynu, kotelny, hromosvodů, elektrorozvodů
2	Možnost pracovního úrazu osob při pohybu v prostorách	1	3	TEO, VZ	- pravidelná kontrola prostor školy z hlediska BOZP - seznámení osob vstupujících do školy s riziky a nebezpečím - pravidelná školení BOZP zaměstnanců a žáků
3	Možnost pracovního úrazu zaměstnanců	2	3	VZ	- proškolení zaměstnanců o BOZP - pravidelná kontrola prostor školy z hlediska BOZP - kontrola používání OOPP
4	Možnost úrazu žáků	3	3	VZ	- pravidelná kontrola prostor školy z hlediska BOZ - pravidelné poučení žáků o BOZ (zápis v TK) - kontrola dodržování školního řádu - řádně vykonávaný dohled nad žáky a jeho kontrola vedením školy
5	Nebezpečí vniknutí nežádoucích osob do objektu	3	3	TEO, VZ	- cizím osobám je umožněn vstup do budovy po ověření účelu jejich vstupu, případně po ověření jejich totožnosti
6	Nebezpečí kontaktu cizích osob s žáky školy bez vědomí zaměstnanců školy	1	3	PRA	- dohled nad žáky je vykonáván po celou dobu jejich přítomnosti v budově školy, podle rozpisu vydaného ředitelem školy, - škola má zajištěnu vzájemnou zastupitelnost pedagogických či nepedagogických pracovníků vykonávajících dohled nad žáky, - škola zajišťuje dohled nad žáky i při akcích souvisejících se vzděláváním, které jsou realizovány mimo školu
7	Neznalost žáků, zaměstnanců a jiných osob o optimálním chování při mimořádných situacích	1	3	TEO	- škola má zpracován systém vzdělávání pro tuto oblast, včetně osnov školení, záznamů o školení, - škola má zpracovány dokumenty pro mimořádné události (např. neoprávněné vniknutí do objektu, přítomnost neznámého nebo nebezpečného předmětu nebo látky ve škole, útok vedený zvenčí či zevnitř, brání rukojmí, vandalismus, šikana, ...).

Stupnice závažnosti vnímaného dopadu:

- 1 – téměř nezatelný
- 2 – znatelný
- 3 – významný
- 4 – velmi významný
- 5 – nepřijatelný

Stupnice pravděpodobnosti výskytu rizika:

- 1 – výjimečně
- 2 – ojediněle
- 3 – často
- 4 – velmi často
- 5 – pravidelně, trvale

Způsob určení:

- TEO – teoretická možnost, informace ze školení
- ZŘI – upozornění zřizovatele
- VZ – vlastní zkušenost
- PRA – poznatek z praxe jiných škol

8	Škola není schopna při vzniku mimořádných událostí identifikovat cizí osoby	2	3	TEO	- škola zajišťuje bezpečnost osob v některých částech budovy školy také technickými prostředky (kamerový systém, dálkové otevírání dveří). Přitom zajišťuje dostatečnou ochranu soukromí žáků i zaměstnanců školy.
9	Škola není schopna mimořádné události zvládnout sama	2	3	TEO	- zaměstnanci a žáci školy jsou prokazatelným způsobem poučeni o účelných způsobech chování v mimořádných situacích ohrožujících zdraví a život, o kontaktech se složkami integrovaného záchranného systému a s orgány místní správy,

8. Práva a povinnosti žáků, studentů, zákonných zástupců

č.	Riziko	Pravděpodobnost výskytu	Závažnost	Způsob určení	Preventivní opatření
1	Ohrožení nebezpečnými komunikačními praktikami a ohrožení mravní výchovy uživatelů internetu - žáků	1	2	TEO	Poučení žáků o pravidlech bezpečného užívání internetu, řád odborné počítačové učebny. Zamezení přístupu na stránky se závadným obsahem.
2	Výskyt šikany a jiných patologických jevů	3	3	TEO, PRA, VZ	Vytvoření vlastní směrnice stanovující preventivních opatření, postup při výskytu, kázeňská opatření, spolupráce s rodiči, s OSPOD a P ČR
3	Výskyt omamných a psychotropních látek, alkoholu a kouření ve škole	4	2	VL, JI	Stanovení zákazu ve školním řádu. Stanovení pravidel pedagogického dohledu. Vytvoření vlastní směrnice stanovující preventivních opatření, postup při výskytu, kázeňská opatření, spolupráce s rodiči, s OSPOD a P ČR. Zvýšený dohled na rizikových místech.

PŘÍLOHA P II FOTODOKUMENTACE Z CVIČENÍ

